

BELOKRANJSKA TRIKOTAZNA INDUSTRIJA - METLIKA

TRIKOTAŽER

LETO III
ŠTEVILKA 5

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI »BETI«, METLIKA

Stanovanjska komisija „BETI“ Metlika

Prosimo za mnenja, kako najbolj pravično podeliti sredstva prosilcem za izgradnjo zasebnih stanovanj iz sklada podjetja.

Delavski svet podjetja je na svoji seji dne 24. 4. 1967 med drugim imenoval tudi stanovanjsko komisijo, ki jo sestavljajo: Kure Zinka, predsednik, in člani: Barbič Franc, Mitevski Dragan, Horvatič Vera in Vrviščar Franc. Naloge komisije so predvsem v tem, da pripravi predloge za upravni odbor, komu naj se po določilih pravilnika o kreditiranju stanovanjske izgradnje in oddajanju stanovanj dodeli posojilo ali stanovanje.

Po zaključnem računu je delavski svet podjetja določil za posojila za zasebno stanovanjsko izgradnjo sredstva v višini 50 milijonov S din, ki se lahko dodele na dobo dvajsetih let, ter 15 milijonov bančnih sredstev na odplačilno dobo štiri leta, torej skupno 65 milijonov S din.

Omenjena posojila za individualno stanovanjsko gradnjo se lahko odobri delavcem podjetja pod naslednjimi pogoji:

1. da so v delovnem razmerju s podjetjem najmanj dve leti,
2. da vračilni rok posojila ni daljši kot 20 let,
3. da obrestna stopnja za odobreno posojilo znaša največ 2%,
4. da je gradnja na teritoriju, določenem v načrtu uporabe sredstev za stanovanjsko izgradnjo,
5. da posojilodajalec razpolaga z lastno udeležbo najmanj 20% od predračunske vrednosti družinske hiše ali stanovanja, za katero se najema odnosno daje posojilo.

Ravno tako so pomembna tudi naslednja določila pravilnika, ki se morajo upoštevati, predvsem:

- stanovanjski pogoji prosilca,

- kvalifikacije, strokovne sposobnosti in pridnost delavca pri opravljanju del na njegovem delovnem mestu in njegov pomen za podjetje,

- kvaliteta in velikost stanovanja, ki ga bo podjetje pridobilo z izselitvijo prosilca,
- dolžina delovnega staža v podjetju.

Upoštevati je treba tudi obveznosti posojilodajalca, predvsem to, da se mora posojilo vrniti v celoti takoj, če delovno razmerje posojilodajalca z podjetjem preneha zaradi:

- prenehanja delovnega razmerja s strani delavca,
- samovoljne zapustitve dela,
- izključitve delavca iz delovne skupnosti podjetja,
- če je delavec obsojen na zapor, daljši kot tri mesece,
- če je izrečen varnostni, vzgojni ali varstveni ukrep, ki traja več kot tri mesece in mora biti zato odsoten z dela itd.

Na podlagi določitve kvote za stanovanjsko izgradnjo in sprejetja pravilnika so sodelavci začeli vlagati prošnje za posojila. Število prosilcev kakor tudi skupni znesek zaprošenega posojila pa presegata možnosti, da bi zadovoljili in ugodili vsem prosilcem. Stanovanjska komisija se je sestala na seji dne 18. aprila in obravnavala sprejetje prošnje. Ob tem je prišla do zaključka, da ji je naložena zelo težka in težavna naloga, ker ima na razpolago 65 milijonov S din, zahtevkov pa je za okrog 220 milijonov S din. Ob tem je bila tudi mnenja, da je za pravično dodelitev in razdelitev omenjenih sredstev potrebno predhodno mnenje ostalih sodelavcev podjetja, čeprav v pravilniku to ni določeno.

Komisija je bila mnenja, da bi nekateri prosilci morali razumeti in vedeti, da se bodo prav verjetno

dajala posojila tudi v naslednjih letih in da so nekateri zahtevki v odnosu na razpoložljiva sredstva tudi pretirani. V razpravi je bilo omenjeno, kakor zahteva pravilnik, naj se bolj obravnava novogradnjo in da se naj razne adaptacije omejujejo. Omenjeno je bilo, da so med prosilci tudi taki, ki jim posojila spričo bolj akutnih stanovanjskih problemov nekaterih sodelavcev podjetja niso tako potrebna ter bi lahko še nekaj časa počakali. Komisija meni, da se je potrebno ravnati po 15. členu pravilnika in sicer točke 4, ki govori, da naj bo gradnja na teritoriju, določenem v načrtu uporabe sredstev za stanovanjsko izgradnjo, to je v krajih, kjer so obrati podjetja, torej Črnomelj, Dobova, Metlika, Mirna peč in Ljubljana, ker nam le taka politika stanovanjske izgradnje narekuje, da bomo imeli bodoče delavce v centrih in bližini obratov ter bodo s tem vedno manjši zahtevki po regresih za prevoze ali po organizaciji prevozov. Dalje je komisija mnenja, da vsi prosilci nimajo še niti zazidalne parcele niti na-

črtov, ter da naj se da prednost le tistim, ki imajo že prednost po pravilniku in ki so začeli z gradnjo ali pa lahko v kakršni koli obliki dokažejo predpisano udeležbo. Ker iz mnogih prošenj to ni bilo razvidno, je bil dan predlog, da člani komisije v dvomljivih primerih to tudi ugotove. Na tem sestanku je bilo tudi predlagano, da naj prosilci kredita, ki še nimajo vsega pripravljene za takojšnjo gradnjo, odložijo svoj zahtevek za leto 1968, vsi tisti pa, ki so zaprosili za višji znesek, kot bi jim bil eventualno potreben, naj svoj zahtevek znižajo. Komisija se v polni meri zaveda, da je veliko takih, ki so povsem upravičeni po vseh kriterijih, da dobe posojilo in ga tudi težko pričakujejo, zato prosimo za razumevanje in upoštevanje, ker komisija želi in stremi za tem, da bi svojo nalogo opravila čim bolj pravično. Skušali bomo čim preje in hitreje dati svoje predloge upravnemu odboru podjetja.

Seznam prosilcev:

Priimek in ime	mes. in leto zap. v pod.	zaposlen v obratu	del. mesto	višina zap. kredita v S din	dograditev, novogr., adapt.
SUDAC Marica	V. 1961	Metlika	* navijalka	500.000	dograditev
VRAČUN BRANKA	I. 1964	Dobova	šivilja	1,500.000	dograditev
RAHIJA Barica	VI. 1964	Metlika	str. šivilja	5,000.000	novogradnja
KOKALJ Jože	I. 1960	Metlika	barvar	4,000.000	adaptacija
BOŠNJAK Anton	XI. 1960	Metlika	vodja izm.	3,000.000	novogradnja
BUDAČKI Jože	III. 1965	Metlika	pletilec	4,000.000	novogradnja
BRATINA Drago	IX. 1961	Metlika	vod. zid.	4,000.000	novogradnja
TEŽAK Nada	II. 1965	Metlika	vod. per. ev.	2,500.000	novogradnja
MILAVEC Tončka	IX. 1965	Metlika	str. šiv.	5,000.000	novogradnja
PEZDIRC Jože	IV. 1963	Metlika	električar	ni zneska	novogradnja
NEMANIČ Anton	I. 1960	Metlika	mehanič	ni zneska	novogradnja
CAJNER Cvetka	III. 1961	Metlika	str. knj.	3,000.000	novogradnja
JUDNIČ Stane	XI. 1958	Metlika	obr. knj.	5,000.000	novogradnja
HAUPTMAN Zvone	IX. 1965	Metlika	per. ref.	5,000.000	novogradnja
BRINC Rranko	VII. 1963	Metlika	mehanič	3,000.000	novogradnja
ŽABCIC Nada	VIII. 1964	Metlika	kadr. ref.	4,000.000	dograditev
VRANIČAR Štefka	VIII. 1962	Metlika	normirka	1,000.000	dograditev
PETRUŠIČ Jože	X. 1961	Metlika	razt. stroj	ni zneska	novogradnja
STOJKOVIČ Ivan	VI. 1965	Metlika	razt. stroj	3,500.000	novogradnja
VIVODA Anica	I. 1962	Metlika	admin.	1,000.000	dograditev
DIMC Edi	III. 1957	Metlika	vod. izm.	5,000.000	novogradnja
VESELIČ Ivan	III. 1965	Metlika	upr. menze	6,000.000	dograditev
MATESIČ Blaž	VII. 1964	Metlika	pletilec	ni zneska	novogradnja
KOTAR Ana	VIII. 1955	Metlika	pregledov.	1,500.000	adaptacija
ŠAVOREN Ivan	III. 1966	Metlika	pom. delav.	2,000.000	adaptacija
JAKOFČIČ Alojz	VIII. 1964	Črnomelj	mehanič	4,000.000	novogradnja
ŠVAJGER Anica	III. 1963	Črnomelj	pletilja	3,000.000	novogradnja
ŠKOČIR Jožefa	III. 1963	Črnomelj	šivilja	300.000	dograditev
SMREKAR Katica	IX. 1964	Črnomelj	pletilja	2,000.000	novogradnja
PLEVNIK Marija	III. 1963	Črnomelj	ketlanje	2,000.000	dograditev
TURK Elka	III. 1963	Črnomelj	pregledov.	700.000	adaptacija
ŽUNIČ Pepca	III. 1963	Črnomelj	pletenje	2,000.000	dograditev
VRBETIČ Francka	IX. 1965	Črnomelj	pletilja	2,000.000	dograditev
VRANIČAR Anica	IX. 1965	Metlika	raz. čipk	700.000	adaptacija
HABE Vida	X. 1960	Črnomelj	vod. izm.	500.000	adaptacija
MUC Anica	VII. 1957	Metlika	par. čipk	1,000.000	novogradnja
ROŽMAN Zorka	III. 1963	Črnomelj	šivilja	3,000.000	novogradnja
ŠTERK Martina	III. 1963	Črnomelj	ketlanje	2,000.000	dograditev

Priimek in ime	mes. in leto zap. v pod.	zaposlen v obratu	del. mesto	višina zap. kredita v S din	dograditev novogr., adapt.
SIMONČIČ Marija	X. 1963	Črnomelj	pletilja	1,500.000	novogradnja
KOČEVAR Anica	VI. 1964	Črnomelj	ketlanje	500.000	dograditev
ŠTAMPFELJ Alojz	VI. 1955	Metlika	mehanic	3,000.000	dograditev
RUŽIČ Mira	IX. 1957	Metlika	pregledov.	600.000	adaptacija
IVANIČ Alojz	III. 1963	Črnomelj	mojster	4,000.000	novogradnja
ŠTEFANIČ Martin	V. 1956	Metlika	računov.	4,000.000	dograditev
RAJK Jože	VIII. 1966	Metlika	vod. org. dela	4,500.000	novogradnja
MIHALJEVIČ Mato	IX. 1962	Metlika	ref. nabave	3,000.000	adaptacija
PEČARIČ Anka	IV. 1963	Metlika	servirka	2,000.000	dograditev
HORVAT Marija	VII. 1963	Metlika	ref. za progr.	4,000.000	novogradnja
ŽUGELJ Slavo	I. 1959	Metlika	vratar	500.000	adaptacija
VIDOVIČ Anica	VII. 1963	Črnomelj	šivilja	2,000.000	dograditev
LOZAR Marica	III. 1954	Metlika	poenterka	5,000.000	novogradnja
TAJNER Franc	IV. 1963	Metlika	teh. svet.	7,000.000	novogradnja
BUTALA Štefka	VI. 1964	Črnomelj	pletilja	1,000.000	dograditev
METELKO Majda	III. 1963	Črnomelj	šivilja	ni zneska	novogradnja
BLOŠEC Jožefa	III. 1963	Črnomelj	šivilja	500.000	adaptacija
NEMANIČ Franc	XI. 1958	Metlika	šef. skl.	3,000.000	novogradnja
BARBIČ Franc	I. 1961	Metlika	energetik	1,000.000	adaptacija
JARNJEVIČ Matija	X. 1957	Metlika	šef. skl.	1,500.000	dograditev
GOJMIRAC Mijo	IV. 1965	Metlika	pom. delavec	500.000	adaptacija
KOČEVAR Anton	VI. 1955	Metlika	mehanic	5,000.000	dograditev
ČANČAR Olga	VI. 1966	Dobova	šivilja	3,000.000	dograditev
JAKOVINA Štefka	VII. 1966	Dobova	šivilja	1,500.000	novogradnja
PAVLOVIČ Albina	I. 1964	Dobova	šivilja	1,500.000	novogradnja
BELOŠEVIČ Marija	II. 1964	Dobova	šivilja	3,000.000	dograditev
ZAJC Marija	I. 1964	Dobova	knjig. OD	3,000.000	novogradnja
MUHIČ Vera	VII. 1960	Metlika	šivilja	4,000.000	novogradnja
BOŽIČ Ivanka	XII. 1966	Ljubljana	šivilja	760.000	dograditev
FLAJNIK Jure	VIII. 1960	Metlika	vodja prod.	4,000.000	novogradnja
JANKOVIČ Jože	IX. 1961	Metlika	računov.	4,500.000	novogradnja
VARDIJAN Karel	XII. 1964	Metlika	vod. nab.	4,500.000	novogradnja
SUŠANJ Ivanka	XI. 1963	Metlika	kuharica	500.000	adaptacija
VIDETIČ Anica	X. 1961	Metlika	pletilja	800.000	adaptacija
CERJANC Marjan	IX. 1960	Metlika	mehanic	2,000.000	dograditev
SPELIČ Ivanka	II. 1963	Črnomelj	pletilja	1,000.000	dograditev
GRŠIČ Jože	XI. 1955	Metlika	šofer	5,000.000	novogradnja
KOČEVAR Anica	III. 1955	Metlika	pletilja	1,000.000	dograditev
MATEKOVIČ Jure	IV. 1965	Metlika	kalkulant	4,000.000	novogradnja
PETELINC Martina	II. 1964	Dobova	šivilja	1,000.000	novogradnja
PIRKOVIČ Jože	I. 1967	Metlika	tesar	ni zneska	novogradnja
TUŠKAN Drago	XII. 1965	Metlika	pletilec	200.000	nakup hiše
VRANIČAR Marija	IV. 1961	Črnomelj	—	2,000.000	novogradnja
JAKOVINA Marija	I. 1964	Dobova	šivilja	3,000.000	dograditev
GORENC Pavla	VII. 1965	Mirna p.	pletilja	800.000	dograditev
ZORE Alojzija	III. 1963	Črnomelj	krojilja	1,500.000	nakup
GAŠPERIČ Marija	VIII. 1963	Črnomelj	pletilja	1,000.000	dograditev
PAVLIHA Darinka	III. 1963	Črnomelj	pletilja	1,000.000	novogradnja
VRANEŠIČ Marija	III. 1963	Črnomelj	pletilja	2,000.000	novogradnja
REZELJ Anica	I. 1964	Mirna p.	šivilja	500.000	novogradnja

Vljudno prosimo vse člane kolektiva, da dajo svoja mnenja, komu naj komisija da prednost pri dodelitvi posojila. Računajte na to, da razpolagamo samo s 65 milijoni S din. Svoja mnenja lahko dostavite stano-
vanjski komisiji ali pa v pisarni obratov. Vljudno vas prosimo, da daste svoja mnenja do 5. junija 1967. leta. Istočasno obveščamo vse prosilce, da bo komisija

oddala svoje predloge za dodelitev posojila UO pod-
jetja do 15. junija. Ravno tako prosimo za razumevanje
vse tiste, katerim ne bomo mogli ustreči in realizirati
njihove želje.

Predsednik
stanovaljske komisije:

Zinka Kure

Vloga analize trga v sodobnem podjetju

Analiza trga bi morala biti v vsakem podjetju vodilna in gonilna sila, zlasti sedaj pri izvajanju gospodarske reforme in pa v času pospešenega vključevanja našega gospodarstva v mednarodno delitev dela. Na mednarodnem tržišču in analizah mednarodnega tržišča uporabljajo za to angleško besedo »marketing«, ki pa izraža znatno širši pojem, kot pa analiza tržišča. Izraža tudi način nakupa, prodajno organizacijo in podobno.

Za poslovni uspeh podjetja je odločilna dobra organizacija službe marketinga. To delo moramo poveriti strokovnjaku z visoko izobrazbo, komercialistu, ekonomistu ali inženirju določene stroke, ter mu zagotoviti ustrezen nivo v vodilnem kadru. Samo s tako organizacijo te pomembne službe bomo ustvarili možnost, da bo analiza trga odigrala svojo vlogo v korist podjetja.

Poglejmo si sedaj nekatera področja raziskave trga.

Rezultati analize trga morajo biti takšni, da imajo direktni vpliv na proizvodnjo, na planiranje in perspektivni razvoj podjetja. Analiza trga je torej v sodobnem podjetju neobhodno sredstvo za vsklajevanje potreb trga in proizvodnje ter osnova za usmerjevanje poslovne politike podjetja.

Pri analizi trga imamo zlasti naslednje objekte proučevanja: potreba, konkurence, prodajne poti in oblika izdelkov.

Potrebe: Pri raziskovanju potreb moramo ugotavljati število prebivalstva in gospodinjstva, ki uporabljajo take proizvode, opazovati moramo nihanja v potrošnji teh izdelkov.

Konkurence: Pri analizi konkurence moramo ugotavljati zmogljivost konkurenčnih podjetij, njihov obseg proizvodnje, njihovo kvaliteto in perspektivni razvoj. Zasedovati moramo vse spremembe pri konkurenčnih podjetjih, ponudbe, cene, novost izdelkov in podobno.

Prodajne poti: Ugotavljati moramo možne prodajne poti. Pri tem moramo opazovati način prodaje, ekspektivnost distribucije, gibanje prodajnih cen in drugo.

Oblika izdelkov: Pri takih analizah moramo ugotavljati funkcionalni in tehnični učinek proizvodov, njihove lastnosti ter stil in modo izdelkov.

Celotna poslovna politika podjetja sestoji iz naslednjih komponent:

1. politika nabave surovin in materiala,
2. proizvodna politika,
3. politika prodaje,
4. finančna politika,
5. politika razvoja,
6. investicijska politika.

Raziskava tržišča odnosno marketing se nanaša na vsako izmed navedenih področij.

Politika nabave surovin in materiala je smotrna le takrat, če nabavljamo v ustrezni kvaliteti, v pravilno postavljenih rokih ter po optimalno najbolj ekonomični ceni. Tako lahko nabavljamo le, če ima služba

nabave vse razpoložljive oziroma potrebne podatke, kot so: pregled podjetij, ki lahko dobavljajo posamezne materiale, v kakšnih rokih, kam material lahko dostavimo, kakšne so cene pri posameznih dobaviteljih, kakšni so pogoji transporta, kakšni so plačilni pogoji in kakšen je odnos kvalitete posameznih izdelkov glede na ceno.

Prodajna politika se mora obvezno ravnati po podatkih službe marketinga. Vsa proizvodnja mora biti vnaprej predvidena in pripravljena, to je, mora biti strogo planska, zasnovana na rezultatih proučevanja trga. Tekstilna industrija ima izrazito sezonski značaj, zato je potrebno operativni plan vskladiti s potrebami sezone. Praviloma naj se proizvajajo v jeseni spomladanski artikli, pozimi poletni artikli, spomladi jesenski in poleti zimski artikli.

Menjava operativnega plana ima lahko težke in usodne posledice. Težko je izračunati stroške, ki jih povzročajo menjave artikla. Taki stroški pa običajno presegajo skoraj ves dobiček.

Prodajna politika je nedvomno od vseh področij raziskav trga najvažnejša. Če je bil operativno-proizvodni plan pravilno sestavljen in če smo proizvedli le take artikle, ki nam jih je narekovala analiza tržišča, potem je dolžnost prodajne službe, da se poda le v konkurenčno sposobnost teh artiklov. Za uspešno prodajo moramo zbrati pokazatelje kupne moči, ki bodo dali pravilno orientacijo za obseg trenutnih in perspektivnih potreb.

Finančna politika je ozko vezana na raziskavo tržišča. Pri finančni politiki igrajo krediti pomembno vlogo. Kreditna politika lahko pripomore do boljšega nakupa surovin in materiala ter investicijske opreme. Najpomembnejšo vlogo pa ima kreditna politika pri prodaji blaga. Tu gre zlasti za plačilne pogoje, prodajo na kredit oziroma na obroke in podobno. Pri plačilnih pogojih gre lahko za odobritev tako imenovanega kasaskonta za zamudne obresti, ali pa za penale.

Investicijska politika je torej ozko vezana na rezultate tržnih raziskav. Kompletiranje strojnega parka, avtomatizacija tehnoloških postopkov in uvedba elektronskih strojev v administraciji je samo tedaj utemeljena, če je zasnovana na ekonomskem izračunu, na drugi strani pa vsklajena s trenutnimi in perspektivnimi potrebami na trgu.

Najnovejši podatki nam nakazujejo za tekstilno gospodarstvo razmeroma težko situacijo. V okviru gospodarske reforme so se spremenili poleg drugih tudi devizni in kreditni predpisi, ki bodo bistveno vplivali na celotno tekstilno gospodarstvo. Ni malo primerov, ko se v gospodarski organizaciji pritožujejo, ali pa celo zahtevajo ustrezno pomoč. Na drugi strani pa se vprašamo, ali so sami napravili vse, kar so dolžni za izboljšanje položaja tekstilne industrije.

Dobra služba analize trga pa naj bi kot operativna in gonilna sila nakazovala smeri za reševanje teh problemov.

Ružica Skof, dipl. ing.

Preselili smo se v novo šivalnico

V prejšnjem Trikotažerju smo pisali o tem, da se je preselila krojilnica in da že dela v novih prostorih. Danes lahko že povemo, da se je med tem časom preselila tudi kompletna šivalnica — bolj natančno selila se je etapno — 25., 26., 27. aprila. Sedaj šivalnica deluje s polno paro. S tem, ko se je šivalnica preselila, se je spremenil tudi način dela. Stroji so bili prej postavljeni v karo liniji, sedaj pa stoje linijsko in sicer tako, da je ena vrsta obrnjena v eno smer, druga pa v nasprotno. Mize za odlaganje polproizvodov so postavljene v linijskem sistemu. Za sedaj imamo postavljenih 5 trakov, v vsakem traku pa je po 20 strojev. Tudi strojni park se je že znatno izboljšal, saj imamo že precej novih strojev. Pričakujemo tudi, da bodo

V novi delavnici je delo veliko bolj prijetno

stroji, ki so naročeni v Nemčiji, kmalu prispeli. Tako bomo zamenjali stroje, ki so že izrabljeni, z novimi. Vzporedno s tem se bo tudi proizvodnja znatno povečala. Z novimi stroji, ki so na poti, bomo lahko delali tudi bolj kvalitetne in zahtevne artikle, ker vemo, da s sodobnim tehnološkim postopkom in novim strojnim parkom ter z dobrimi konfekcijskimi delavci lahko povečamo količinsko proizvodnjo in izboljšamo kvaliteto.

V ilustracijo naj navedemo, da so novi stroji specialni in jih lahko analiziramo iz ekonomskega in tehničnega stališča. To so stroji, ki so izdelani po najsoodnejših metodah in dosežkih svetovne proizvodnje. Njihova glavna prednost je v tem, da imajo šive (vbode), ki so standardizirani v svetovnem merilu in bodo s tem naši izdelki enakovredni z izdelki najbolj priznanih tujih tvrdk. Nadalje so to stroji z visokim številom vbodov, kar bo vplivalo na izdelovalni čas naših artiklov (izdelovalni čas se znatno zmanjša). Vse to se bo odrazilo na lastni ceni naših izdelkov in preko nje na samem tržišču, kjer bomo vsled tega tudi bolj konkurenčni.

Z novim sistemom smo uspeli ustanoviti grupe za posamezne artikle in sicer v vsak trak po en artikel, oziroma dva, če sta istega naziva (kombineže). Tudi zadovoljstvo in počutje je znatno boljše v novih, zračnih in svetlih prostorih. Vsi, ki delamo v konfekciji, smo lahko ponosni na tako lepe prostore, kot jih imamo. Zavedati pa se moramo, da je treba iste tudi negovati in čuvati, da se bomo vedno v njih ugodno počutili.

Bevc Tone

Razvoj naše barvarne

V letu 1963 je začel z delom v našem podjetju še en nov, majhen obrat s čisto novimi nalogami. Ta novi obrat, ki je šele nastajal, je bil obrat barvarne. Če govorim o novem obratu, mislim pri tem na nov način dela, na novo proizvodnjo, nikakor pa ne bi mogli reči, da so bili novi stroji in ostala oprema, ki smo jo rabili za delo v tem novem obratu. Začeli smo z najskromnejšimi sredstvi, kar si jih je mogoče zamisliti. Dve stari, že izrabljeni kadi z zelo majhno kapaciteto, in stara centrifuga, to je bil naš začetek.

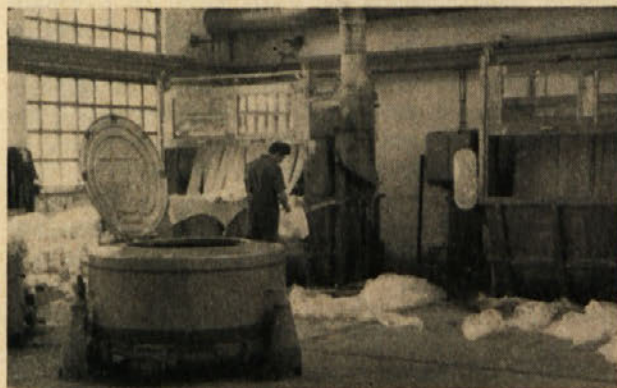
Ne bi mogel govoriti o začetkih obrata barvarne, ne da bi se pri tem spomnil tudi ljudi, s katerimi smo takrat začeli delati in ki so še danes najboljši delavci našega obrata. To so: Kokalj Jože, Bratina Stevo, Ribarič Vilim, Mitevski Emilija in Malešič Jože.

Začetek je bil težak in produktivnost izredno nizka, toda iz dneva v dan smo napredovali. Veliko nam je pri tem pomagal tudi naš direktor. Lahko rečem, da so vsi naši uspehi od samega začetka dalje tesno vezani na njegovo pomoč.

Ko sem začel pisati ta članek in zopet pregledal stare zapiske, sem videl, kako majhne količine pletiva smo lahko obarvali v tistih dneh. Dnevna proiz-

vodnja se je gibala od 120 do 150 kg. Danes se nam zdi to zelo malo, toda takrat smo bili tudi s tem zadovoljni, saj so bile to prve bale pletiva, obarvane v lastni barvarni.

Strojni park smo izpopolnili z dvema kalandroma, to je strojema za likanje, in s strojem za kosmatenje.

Pri delu v barvarni

Ko smo dobili še dve, sicer že rabljeni, kadi z motovilom, smo precej povečali proizvodnjo in začeli smo tudi razširjati asortiman pletiva, saj smo prej barvali samo bombažno pletivo za moško perilo.

Ko smo začeli sami barvati sintetično, smo premagali eno od največjih težav, ki smo jih v podjetju imeli in ki jih deloma še vedno imamo, saj smo pred tem vso našo trikotažo pošiljali na barvanje in dodelavo v »Nado Dimić« in druga podjetja. Toda vseh težav s tem nismo odstranili, ker moramo še danes pošiljati vse sintetično pletivo in čipkasto blago na fiksiranje v druga podjetja.

Ko smo dobili dve novi nerjaveči kadi, smo spet storili velik korak naprej. Tudi preselitev v nove prostore, ki so za delo veliko bolj primerni in ustrezajo predpisom o zdravstveni in tehnični zaščiti pri delu, je bila za obrat barvarne velik uspeh. S tem je bil izpolnjen tudi pogoj, da se delo v novi barvarni lahko normalno razvija.

Bili smo priče nadaljnega širjenja barvarne, ki je bilo nujno potrebno, saj so istočasno z barvarno rasli in se večali tudi drugi naši obrati. Strojni park podjetja se je hitro večal.

Pred prvim majem letos smo dobili iz tovarne »Paracin« še dve kadi z motovilom, tako da je sama barvarna zdaj do kraja opremljena.

Kot sem že prej omenil, pa smo še vedno odvisni od drugih podjetij glede sintetičnega in čipkastega pletiva. Srečen sem, da lahko rečem, da bo v najkrajšem času tudi ta problem rešen, ker bo prav te dni prišel v tovarno novi, moderni raztezalni stroj. Kako velikega pomena je za nas ta nova pridobitev, bodo občutili vsi delavci našega podjetja. Ogromno denarja, ki ga moramo zdaj dajati drugim, bo ostalo v podjetju.

Pred mesecem dni smo bili trije delavci v Nemčiji v tovarni, ki nam bo dobavila novi raztezalni stroj in vsak od nas si je ogledal tisto delo na stroju, ki ga bomo opravljali v našem podjetju.

Jaz sem bil poslan v tovarno z nalogo, da praktično proučim delovanje tega stroja in vse možnosti dela na njem.

Glavna funkcija tega stroja, ki jo bomo uporabljali v našem podjetju, je termofiksiranje, to je fiksiranje s suhim zrakom. To je najmodernejši način fiksiranja poliamidnega in poliesternega blaga.

Ostale funkcije tega stroja so razne apreture, tako na primer: apretura trajnih gub, apretura proti mečkanju in druge apreture za oplemenitenje tekstila.

Posebna funkcija tega stroja je tudi tako imenovano »kaširanje«, to je spajanje tekstilnega materiala z moltoprenom (penasto gumo) s pomočjo posebnega lepila.

Ko bomo dobili ta stroj, pa se bo v podjetju pojavil nov problem in to je problem kotlarne, ki postaja premajhna za naše kapacitete. Z nabavo kotla na olje bi ta problem odpadel, rešeno pa bi bilo tudi ogrevanje cele tovarne, ki se je v zadnjem letu prostorninsko zelo razširila z novo konfekcijo.

Ko govorim že o našem bodočem razvoju, naj omenim še to, da bomo morali v barvarni misliti še na tako imenovani HT-aparat, to je aparat za barvanje trikotaže pod pritiskom.

Današnji čas in sedanje svetovno tržišče zahtevata vse boljšo kvaliteto v vsakem pogledu. To pa bomo lahko dosegli ob prizadevanju nas vseh le s sodobnim strojnimi parkom, strokovno usposobljeno delovno silo in s kolegijskim sodelovanjem delavcev barvarne z ostalimi strokovnimi službami v podjetju.

Vsa razvojna pot našega obrata ni potekala tako gladko, kot bi si lahko kdo mislil ob branju tega članka. Premagati je bilo treba mnogo objektivnih težav in žal moram reči, da marsikdaj tudi ni bilo dovolj razumevanja.

Ko danes stopimo v barvarno, vidimo, da je to čisto nekaj drugega od starega obrata in na to smo lahko vsi ponosni, saj se je obrat barvarne razvil s trudom in delom naših rok.

Dragan Mitevski

Problemi nabave in zalog

Že nekaj časa se na vseh sejah ODS in UO razpravlja o zastojnih urah v posameznih obratih oziroma ekonomskih enotah zaradi pomanjkanja surovin ali njihove slabe kvalitete, po drugi strani pa o velikih zalogah surovin, kar se nekaterim članom kolektiva ne zdi realno in opravičljivo.

Ne želim pri tem zagovarjati nabavnega oddelka, vendar ne morem dovoliti, da se v zadnjem času ravno naš oddelek največkrat omenja kot glavni krivec za zastoje in prekoračenje planiranih zalog surovin.

Zaradi boljše preglednosti bom opisal problematiko nabave po vrstah materiala, ker je nabava posameznih vrst surovin in pomožnega materiala odvisna od različnih faktorjev.

1. Nabava volnene preje

Dobavitelji česane volnene preje so nam sporočili že proti koncu leta 1966, da bodo sklepali pogodbe za izdobavo volnene preje samo s tistimi kupci, ki bodo

do 31.12.1966 poravnali vse devizne obveznosti in sprejeli obveznost za devizno pokrivanje izdobljene preje v letu 1967 po 3,40 \$ za 1 kg surove volnene preje.

Kako v praksi izgleda devizno pokrivanje?

Naše podjetje izvažata gotove izdelke. Pri izvozu dobi plačilo od izvoznega podjetja v dinarjih, na evidenčni devizni žiro račun pa dobi ustvarjena devizna sredstva, vendar šele takrat, ko prispe plačilo od inozemskega kupca, kar je običajno v 3 mesecih. Ta devizna sredstva predstavljajo samo pravico podjetja, da v višini %, ki ga določijo zvezni organi, uvozi surovine ali pa ta devizna sredstva prenese na domače dobavitelje za pokritje dobavljenih surovin.

Ob koncu leta 1966 nismo imeli na razpolago deviznih sredstev, niti ni bilo možnosti, da bi jih dobili v I. tromesečju 1967. Zaradi ostrejšje devizne restrikcije so vsi dobavitelji volnene preje zahtevali, naj sami uvozimo volneni tops in jim ga damo na pre-

denje. Prve količine volnenega topsa smo prejeli 20. 4. 1967 in ga že poslali na predenje. Od tega bomo že 15. 5. prejeli 2 t surove volnene preje in 5. 6. še 2 t barvane preje. Ostala količina volnenega topsa pride te dni in s tem bo dokončno rešen problem nabave kvalitetne volnene preje.

V času od 1. 1. do 30. 4. nam je dal izvoznik »Jugotekstil« Ljubljana cca. 8 t volnene preje za proizvodnjo volnenih kompletov. V kolikor ne bi bili dobili te preje, bi morali v obratih Črnomelj in Mirna peč ustaviti proizvodnjo ali pa se preusmeriti na konfekcioniranje. Kvaliteta dobavljene volnene preje pa je bila zelo slaba, kar je vplivalo na zastoje v omenjenih obratih. Preja je bila last izvoznika, zato smo zahtevali od njih tudi povrnitev stroškov za zastojne ure. Šele na osnovi osebne intervencije so nam odobrili znesek bonifikacije, ki v celoti krije nastale stroške, vprašanje pa je, po kakšni ceni bomo lahko prodali izdelke v II. kvaliteti na domačem trgu.

Zavedati se moramo, da smo bili prisiljeni sprejeti v izdelavo artikle, ki so dosegli najugodnejšo prodajno ceno na inozemskem trgu. Pri tem pa smo zanemarili težave, ki nastajajo pri proizvodnji tako zahtevnih artiklov in v tako svetlih barvah. Če barvamo volneno prejo v štrenah po 50 ali 100 kg, je vsaka partija drugačne nianse, poleg tega pa ni vedno mogoče volno egalno pobarvati, ker vse barve ne egalizirajo dobro. V mesecu marcu tega leta smo npr. dobili volneno prejo v lila-modri barvi od dobavitelja »TETEKS« Tetovo in smo jo morali vrniti, ker je bila lisasta. Takoj nato smo poslali v Šolski center Kranj na barvanje surovo volneno prejo v isto barvo. Tudi oni niso uspeli volne egalno pobarvati. Torej vidimo, da nastajajo pri različnih barvarnah pri isti barvi enaki problemi. To se pravi, da pride do neegalnosti največkrat zaradi lastnosti barve. Če bi pletli artikle iz neegalno barvane preje v 2 nitkah, se ta neegalnost popolnoma izgubi. V takih primerih je zelo težko zahtevati od barvarna, da poravnajo vse stroške. Barvarna pristane le na popravo, tj. ponovno barvanje na njihove stroške. Mi sicer vztrajamo pri celotni povrnitvi škode, vendar dvomim, da bomo to lahko dosegli.

V glavnem so se navedeni problemi pojavili zaradi tega, ker nismo imeli v začetku leta deviz, da bi lahko nabavili volneno prejo sami in sicer barvano v topsu tj. pred predenjem. Upam, da bo v bodoče takih primerov nekoliko manj, nikoli pa ne bodo pri pletenju volnene trikotaže izginili.

2. Nabava helance

Proizvodnja helance v naši državi je odvisna od uvoza osnovne surovine tj. filamenta oz. gladke sintetičke, zaradi tega se prodaja samo proti deviznemu plačilu, torej enako kakor volnena preja. Primer: Za nabavo 1 kg helance den 70/2 moramo plačati 59,16 N din, poleg tega pa odstopiti dobavitelju iz našega evidenčnega deviznega računa še 2,70 \$. Če upoštevamo, da potrebujemo mesečno te vrste preje 15.000 kg a 2,70 \$ je skupaj 40.500 \$ na mesec. To se pravi, da bi potrebovali letno samo za nabavo helance ca. 500.000 \$, ki bi jih morali ustvariti z izvozom, ker nam jih nihče več ne podari. V kolikor pa nimamo na razpolago deviznih sredstev, moramo plačati prejo 20% dražje.

Kakor sem že prej omenil, nismo imeli v začetku leta deviznih sredstev, da bi lahko nabavili omenjene preje v zadostnih količinah. Dobavitelj »Gorenjska predilnica« Škofja Loka pa ni imela filamenta niti lastnih deviznih sredstev, da bi nas vsaj začasno kreditirala. Šele v začetku meseca aprila smo uvozili večje količine filamenta in sedaj je dobava nekoliko boljša. Primanjkuje pa še vedno helance den 70/1, ki jo uporabljamo za pletenje na raschel strojih. Ta vrsta preje je praktično polizdelek predilnice, zato jo morajo posebej previjati na konuse, ker drugače je pri nas ni mogoče snovati. Gorenjska predilnica nima dovolj kapacitet za previjanje, zato so uvozili še dva nova stroja, ki pa še nista montirana. V najkrajšem času bo tudi ta problem dokončno urejen. Imamo pa velike težave z omenjenim dobaviteljem zaradi neredne izdobe. V drugem polletju bomo morali skleniti fiksno pogodbo in v njej določiti penale za neredno izdobo. Pri tem pa se moramo zavedati še tega, da bomo tudi mi svoje obveznosti prisiljeni redno izpolnjevati.

3. Nabava bombažne preje

Potrebe po česani bombažni preji v našem podjetju niso velike. Mesečna poraba je komaj 2—3 t. Težave z nabavo pa so dvojne. Za našo proizvodnjo uporabljamo lahko samo kvalitetno česano bombažno prejo v Nm 40/1 in 60/1, te pa ne proizvajajo vse bombažne predilnice. Od časa do časa jo proizvaja predilnica v Mostarju, zato jo lahko dobimo samo vsaka 2 meseca v manjših količinah. Poleg tega, da te vrste preje primanjkuje na jugoslovanskem trgu, pa zahtevajo dobavitelji v naprej nakazilo dinarskih in deviznih sredstev. V zadnjem času so začele s proizvodnjo omenjene preje tudi druge predilnice in bo nabava nekoliko lažja. Kupec, za katerega smo do sedaj proizvajali bombažno pletivo, je odstopil od pogodbe, zato bi moral tehnični oddelek delavce iz okrogle pletilnice premestiti na nova delovna mesta in tako ukiniti zastojne ure.

Zaradi težav pri prodaji moških srajc na domačem trgu in za izvoz ne nabavljamo več melanž preje za pletenje na interlock strojih za potrebe »Laboda« Novo mesto. Zaradi tega se je povečala potreba po helanci, oziroma če te ni, nastanejo zastojne ure. Za lastne potrebe moramo proizvajati samo toliko, kolikor potrebujemo, vse ostalo pa urediti tako, da bo čim manj zastojnih ur. Verjamem, da je težko za delavca, ki nima dela na stroju in za to ni sam kriv, ni pa rečeno, da je kriv nabavni oddelek. Razmere na trgu nam narekujejo proizvajati le tisto, kar kupci zahtevajo, ne pa samo zato, da se stroji vrtijo in se kopičijo zaloge polizdelkov. Vsako premostitev bi morali delavci z razumevanjem sprejeti. Čim bo mogoče, upam, da bo to v najkrajšem času, bo okrogla pletilnica v obratu Metlika spet polno zaposlena.

4. Nabava sintetičke

V tekočem letu ni posebnih problemov z nabavo sintetičke, ker smo del deviznih sredstev pravočasno uporabili za uvoz, delno pa so sklenjeni kreditni aranžmani. V letu 1967 je začela z redno proizvodnjo sintetične preje Kemična tovarna Ljubljana. Z njimi imamo tudi pogodbo in upamo, da bo izdoba redna. Težave

so samo s kvaliteto njihove preje, vendar so to začetne težave, ki jih sporazumno rešujemo.

Iz navedene problematike nabave posameznih vrst surovin lahko ugotovimo, od kod izvirajo zastoji v proizvodnji. Prvič zaradi pomanjkanja deviznih sredstev, drugič pa zaradi pomanjkanja materiala na jugoslovanskem trgu.

Kar je zastojev zaradi slabe kvalitete surovin, pa redno reklamiramo pri dobaviteljih in zahtevamo bonifikacije. V letošnjem letu smo imeli že 50 reklamacij in zahtevkov o povrnitvi škode, od katerih je že 20 ugodno rešenih. Za nekatere pa bomo prisiljeni vložiti tožbo. Vso administracijo o reklamacijah vodi nabavni oddelek in si jo lahko vsakdo pogleda. To povem zato, ker prihajajo očitki, da nobene stvari ne reklamiramo.

II. Zaloge v skladišču surovin

Zaradi pomanjkanja obratnih sredstev je računovodski sektor popisal zaloge surovin in pomožnega materiala ter ugotovil, da imamo v skladišču surovin in pomožnega materiala ca. 40% materiala več, kakor je planirano. Ne trdim, da to ni res, vendar imam k temu nekaj pripomb.

Računovodstvo je 31. 3. vodilo na zalogi nekatere surovine po višjih cenah, kot dejansko so. Če bi upoštevali nabavne cene, bi se delno znižala vrednost zalog. Vprašanje je tudi, če planirana višina zalog surovin in pomožnega materiala odgovarja sedanji strukturi surovin.

Kljub temu pa je v resnici večja zaloga, kakor je potrebno, pri naslednjem materialu: elastika, sukanec, perlon trak, zadrge, rayon preja in sintetična preja za srajce.

Vsa ta zaloga je nastala največ zaradi sprememb v naši proizvodnji oziroma kot posledica spreminjanja mode in zahtev potrošnikov. Elastika, ki je na zalogi, ni tako slabe kvalitete, da ne bi bila uporabna, vendar ne odgovarja za izvozne artikle, ki jih sedaj največ izdelujemo. Ko pridejo novi šivalni stroji, se bo vsa lahko uporabila za domači trg. Perlon trak je ostal na zalogi še iz leta 1965, ker smo morali prisluhniti zahtevam trga in izdelovati kombineže z naramnicami iz

pletiva. Tudi ostale trikotaže v državi so šle po isti poti, zato je bila ponudba traku za naramnice zelo velika in ga kljub vsem mogočim intervencijam ni bilo mogoče prodati, kajti tudi dobavitelji so ga ponujali s 50% znižanjem. Omenjeni perlon trak pa bi bilo mogoče uporabiti za proizvodnjo otroških kombinež, kar se v zadnjem času tudi dela. Zaloga sukanca tudi ni tako problematična, ker v zadnjem času pošiljamo sukanec, ki nam ne odgovarja, dobavitelju nazaj in kupujemo samo tiste barve, ki jih res nujno potrebujemo. Zaloga sukanca je nastala predvsem zaradi spremembe barv v kolekciji naših proizvodov in pa zaradi zahtev obratovodij, da mora barva sukanca odgovarjati barvi pletiva. Mnenja sem, da v bodoče tako več ne bomo mogli delati. Priprava dela naj določi standardne barve sukanca in te naj obratovodje tudi uporabljajo. Nekoliko težje je z uporabo sukanca za volnene izdelke, vendar moram dati vse priznanje obratovodji v Črnemlju, ker se trudi čim bolj skrbeti za barvni asortiman in prilagaja sukanec barvi volne.

Rayon prejo uporabljamo pri nas za proizvodnjo čipke. Ta vrsta preje mora imeti določeno število zavojev na 1 m, ki jih proizvajalec v naši državi še ne dodaja. Zaradi tega smo prejo uvozili in jo nabavili za 4—5-mesečno proizvodnjo. To pa predvsem zaradi ugodnih uvoznih možnosti, tj. za vzhodne obračunske dolarje. Kakor sem že omenil doma navedene vrste preje ni mogoče nabaviti, proizvodnja pa mora biti nemotena.

Naj omenim še to, da je zaradi težav na trgu zelo malo zanimanja za nakup pletiva za srajce, zato je tudi ostalo na zalogi nekoliko več preje, vendar je že prodana drugemu kupcu. Bombažno pletivo iz uvoza tudi predstavlja večje finančno breme, vendar se približuje čas proizvodnje zimskih izdelkov, zato se bo ta zaloga najpozneje v 2 mesecih občutno zmanjšala.

Do sedaj smo vedno s skupnimi naporji vseh služb uspešno prebrodili težave in upam, da bomo s tesnim sodelovanjem in razumevanjem vseh sodelavcev tudi sedanje probleme, ki so nastali delno kot posledica izvajanja gospodarske reforme, rešili v našo korist.

Karel Vardijan

O delu v snutkovni pletilnici

Snutkovna pletilnica je ena osnovnih obratov, ki zalaga konfekcijo s pletivom iz sintetične preje.

Material uvažamo predvsem iz Italije. Imamo ga več vrst, npr. Ortalion, Enkalon, Delfion, Lilion in drugi. Eden izmed najboljših materialov je Ortalion, v zadnjem času pa smo začeli predelovati tudi material Yulon, ki ga izdeluje kemična tovarna v Mostah pri Ljubljani.

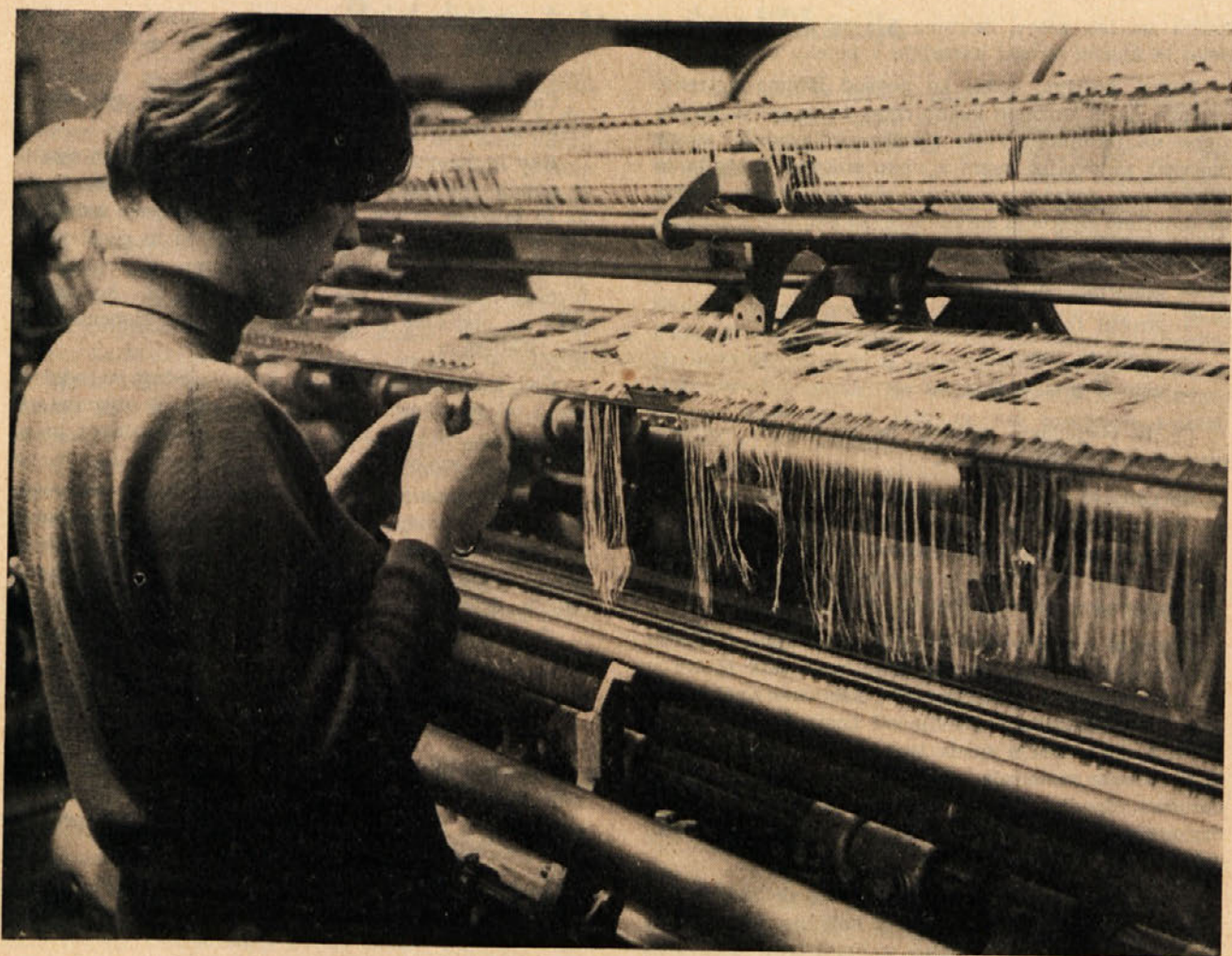
Čim boljši je material, tem manj problemov in težav imamo pri pletenju. Ni pa dovolj samo, da je material kvaliteten. Če hočemo iz njega naplesti kvaliteto blago moramo v prostoru, kjer ga pletemo, imeti dovolj visok odstotek vlage (65%) in primerno temperaturo. Posebno pa je važno, da ni prepaha.

Vlaga in temperatura naredita prejo prožno in elastično.

Dvajset strojev v pletilnici posluhuje petnajst delavcev — pletilcev, trije mehaniki in dve vdevalki v treh izmenah. Kakor sta vlaga in temperatura potrebni za blago, toliko bolj škodljivo vplivata na delavčevo zmogljivost pri delu in na njegovo zdravje. Posebno nevarno je, da se delavci ob izhodu iz delavnice prehladijo. Vlaga in temperatura močno vplivata na dihalne organe.

Drugi problem je močan ropot. Delavci v pletilnici so izpostavljeni močnemu ropotu, ki pa ga za zdaj ne moremo nič ublažiti. Da bi se vsaj delno rešili ropota, bi morali imeti nove visoke prostore, stroji pa bi mo-

Vdevanje na snutkovnem pletilnem stroju je natančno in odgovorno delo

rali biti vsi podloženi s filcem. Ropot delavce utruja in mnoge zaradi tega večkrat boli glava. Najbolj škodljivo pa jim vpliva na sluh.

Največ trpi pri tem delu vid zaradi obsega dela. Vsak pletilec dela na štirih strojih. Čim slabši je material, tem bolj trpijo oči. Preja je zelo tanka in bela. Ravno tako pa se svetijo tudi platine, v katere je treba vdevati niti. Zaradi močne električne razsvetljave po-

stanejo pri vdevanju utrujene oči. Delo pri vdevanju zahteva natančnost in je eden glavnih pogojev za dobro kvaliteto pletiva.

Vendar z vestnim delom vseh delavcev v snutkovni pletilnici naš obrat dobro opravlja svoje naloge.

Za snutkovno pletilnico:

Vida Habe

Način in vloga spremljanja proizvodnje v oblačilni stroki

20. aprila je bil v Zagrebu simpozij inženirjev tekstilne konfekcije. Namen simpozija je bil, da seznanimo prisotne z različnimi dosežki tehnologije materialov in izdelave in da se tako prenesejo v proizvodnjo novi dosežki tehnologije. Na sporedu so bila zanimiva predavanja in diskusije, od standardizacije v oblačilni industriji do naših standardov velikosti (JUS), ki so še vedno problem in kot vse kaže, bodo še ostali problem zaradi pomanjkanja denarnih sredstev za dobro pripravljeno antropološko merjenje. En del predavanja je bil posvečen tudi problemu načina in vloge spre-

mljanja proizvodnje v oblačilni industriji. Ker se mi zdi, da je to predavanje že kot sama tema aktualno in tudi za nas zanimivo, sem ga izbral za članek v našem glasilu.

To področje dela je še vedno premalo obdelano v naši industriji, čeprav je velikega pomena za pravilno odvijanje proizvodnje v vsakem podjetju.

Večkrat mislimo, da je dovolj samo pripraviti model in ga dati v proizvodnjo ter nato čakati, kdaj se bo pojavil kot končni izdelek v skladišču. Tako si ne moremo takoj odgovoriti ob vsakem času, kdaj bo do-

ločeni izdelek gotov, oziroma kje je (na kateri fazi dela) in kakšni stroški nastajajo v poteku proizvodnje.

Danes, posebno sedaj ko povsod iščemo notranje rezerve, da si znižamo lastno ceno, to se pravi, da nizamo na minimum svoje stroške proizvodnje, se ne moremo zadovoljiti samo z neko splošno kontrolo in spremljavo dogajanj v proizvodnji, temveč je nujno, da določimo področja spremljave, to so:

- termini izdelave
- material izdelave
- stroški izdelave
- kvaliteta izdelave
- učinek proizvodnje

Če to pogledamo, vidimo, da so vsa ta področja med seboj povezana.

Spremljava terminov izdelave je vezana ne samo na dobavo materiala in pribora, ki mora biti terminsko vezano na obstoječi proizvodni plan in na drugi strani vezana na čas, ki je potreben, da proizvod preide vse proizvodne oddelke.

Material v proizvodnji moramo spremljati v odnosu na kalkulacijo. Ako se normativ materiala giblje v okviru vkalkuliranih normativov, dobivamo z naknadno kalkulacijo potrdilo o pravilnosti postavljenih normativov. V to področje spada tudi obračun porabljenega in vrnjenega materiala (obračun delovnega naloga) in obračun odpadka. Če vse to upoštevamo in tudi tako organizirano samo delo, lahko vsak čas ekonomsko analiziramo katerikoli izdelek.

Spremljanje stroškov izdelave lahko delimo na variabilne stroške, ki se menjajo s količino proizvodnje, in fiksne, ki ostanejo stalni v določenem časovnem obdobju ne glede na proizvodnjo.

Neodvisno od stroškov po enoti izdelka, je potrebno spremljati stroške surovin, pomožnega materiala in tudi sredstev za delo. Vsakodnevno prihajajo ponudbe za boljše in moderneje stroje, ki so relativno dragi. Odgovor na vprašanje, ali bodo novi stroji ekonomsko in tehnično opravičljivi, bomo dobili z izračunom rentabilnosti.

Vse te stroške naj bi spremljajo obratovno knjigovodstvo in priprava dela.

Spremljanje kvalitete izdelkov:

Razlikovati moramo sestavljanje predpisov izdelave od sestavljanja plana kontrole.

Sprejeti plan kontrole mora imeti določene jasne meje svoje odgovornosti in kompetence, v katerih opravlja svoje delo sprejemanja in vračanja izdelkov, ki se izdelujejo. Zaradi tega ne sme kontrola obsegati samo končne faze, to se pravi pregleda izdelka, marveč je njen delokrog tudi medfazna kontrola (kontrola v samem procesu proizvodnje) in to modelarskega izdelka, krojilnice, šivalnice, likanja in adjustiranja. Poleg tega moramo zajeti v kontrolo tudi osnovni in pomožni material.

Učinek proizvodnje moramo kontrolirati vsak dan za vsak proizvod, ker le tako lahko pravilno planiramo nadaljnji potek in izpolnitev planiranih obveznosti za določeno časovno obdobje.

Ta učinek se, oziroma naj bi se realiziral, po pokazateljih časa izdelave in časa prehoda delovnega naloga.

Čas prehoda se vedno spreminja in je odvisen od različnih faktorjev.

Ako je delovni nalog v delu na več delovnih mestih je popolnoma jasno, da je čas prehoda krajši. Toda, da bi posebne grupe oziroma delovna mesta založili z delom, je potrebno pripraviti zaloge in to posebno pri sistemu dela v svežnjih. Dalje vpliva na prehod delovnega naloga tudi čas ležanja (to je čas, ko izdelek čaka na obdelavo v naslednji fazi), čas zamenjave in čas izostankov.

Čas zamenjave izdelkov v proizvodnji ni odvisen samo od tehničnih faktorjev, marveč od priprave samega dela, od izobrazbe in sposobnosti delavca in od sposobnosti mojstra.

Čas izostankov vpliva na čas prehoda delovnega naloga, ker zavira normalno odvijanje proizvodnega procesa. Zato se v nekaterih tovarnah prakticirajo grupe »skakačev«, to so grupe, ki nadomestijo manjkajoče delavce.

Če sedaj to združimo v formulo, bi izgledala takole:

$$\text{čas prehoda izdelka} = \text{čas izdelave} \pm K + \text{čas ležanja} + \text{čas zamenjave} + \text{čas izostankov.}$$

K = korekturni pokazatelj, ki je pri učinku delavcev, ki presegajo delo preko normale, negativen a v nasprotnem primeru pozitiven (povečuje čas prehoda v odnosu na čas izdelave).

Čas prehoda delovnega naloga lahko vemo vnaprej samo približno, ker je neposredno vezan na čase izdelave delovnega naloga. Razen tega je odvisen še od

— hitrosti posameznih delavcev na vseh delovnih mestih v proizvodnji,

— časa ležanja nedovršene proizvodnje med proizvodnimi enotami in delovnimi mesti (krojilnica — šivalnica — ročno — pregled — likanje — adjustiranje) in

— plana termina proizvodnje.

Razumljivo je, da kupec želi dobiti naročeno blago v točno odrejenih časovnih terminih. Toda na drugi strani si v proizvodnji želimo kontinuirano enakomerno proizvodnjo s čim večjimi količinami stalnih naročil. Naloga priprave dela in planske službe je, da vskladi te zahteve in potrebe v realnem proizvodnem planu, ki ga spremlja in v dani situaciji tudi korigira z rezervnim planom proizvodnje.

Alojz Stopar

OBVESTILO

Sindikalna podružnica je organizirala nabavo premoga za svoje člane.

Doslej se je javilo 22 naročnikov, ki so naročili 35.000 kg premoga.

Gabrijel

Pridobitev interne kvalifikacije

Omenili smo že, da bomo v Mirni peči spremenili proizvodnjo in namesto ročne pletilnice bomo v doglednem času organizirali konfekcijo. S tem bodo obrati v Metliki, Dobovi in Mirni peči predelovali pletivo v konfekcijske izdelke in samo v Črnomlju bo ostala pletilnica še vnaprej.

Za usmeritev proizvodnje v Mirni peči in za izboljšanje kadrovske strukture v Dobovi je naš obračevalni center organiziral tečaje za pridobitev interne kvalifikacije industrijske šivilje trikotaže. V Dobovi in Mirni peči smo pričeli s poukom na tečajih 17. aprila 1967. Tečaja potekata v dveh izmenah in v Dobovi ga obiskuje skupno 60, v Mirni peči pa 80 tečajnic. V obeh tečajih so obrati vključili poleg svojih delavk tudi nekaj deklet, ki še niso zaposlena, a predvidevamo, da jih bomo s povečanim obsegom proizvodnje sprejeli na delo v naše podjetje.

Zanimanje za tečaje in za pridobitev kvalifikacije je izredno veliko, saj se je v enem in drugem obratu prijavilo zelo veliko število kandidat, ki redno obiskujejo predavanja.

Doslej smo že opravili izpite iz nekaterih predmetov v Dobovi. Uspeh je bil izredno zadovoljiv, saj so delavke pokazale takšno stopnjo znanja, kot jo sicer pridobijo v rednih šolah in jo na tečajih nismo vajeni.

Na tečaju predavamo o tekstilni tehnologiji, o tehnologiji šivalnih strojev, o tehnologiji konfekcioniranja, nadalje strokovno računstvo, varstvo pri delu, spoznavanje podjetja, zdravstveno vzgojo in slovenski jezik. Skupno je po programu 115 ur predavanj in tečaj traja približno 3 mesece. Predavanja opravljajo vodilni strokovnjaki v obratih po programu, ki ga je izdelal izobraževalni center. Za lažje spremljanje predavanj in osvajanje znanja smo za vse predmete izdelali skripta, ki jih prejmejo prav vsi tečajniki.

Tečaja sta v obeh obratih dobro stekla in potekata po programu, zato upravičeno pričakujemo, da bosta uspešno zaključena in da se bo uspeh pokazal pri kvalitetnejši proizvodnji in hitrejšemu osvajanju novih proizvodnih postopkov.

O končnih uspehih teh tečajev bomo še naknadno poročali.

Lidija Milošević

Načrti poklicne šole

V našem glasilu smo že nekajkrat poročali o delu našega oddelka poklicne šole. Zelimo, da so vsi naši delavci čimbolj seznanjeni z njenim delom, saj je šola tisti del naše delovne skupnosti, v katerem izobražujemo bodoče kvalificirane šivilje, ki naj postanejo temelj za boljšo in kvalitetnejšo proizvodnjo.

Čeprav še ni končano niti prvo leto take vrste izobraževanja, lahko z veseljem ugotovimo, da so vajenke v šoli resno in pridno začele z delom in obetajo najboljše rezultate.

Učni uspeh, ki je bil že ob koncu prvega polletja zadovoljiv in celo boljši kot na drugih podobnih šolah v Sloveniji se je v drugem polletju še izboljšal kljub temu, da od deklet zahtevamo vsak dan več. Za učenke, ki imajo slabši učni uspeh, smo organizirali dodatni pouk iz matematike in slovenskega jezika. Zato upravičeno pričakujemo, da se bo učni uspeh do konca leta še izboljšal in da bodo vse učenke opravile prvi letnik.

Učenke se pri praktičnem delu vključujejo v delo redne proizvodnje in njihovi izdelki niso nič slabše kakovosti kot v naši konfekciji. Inštruktorji praktičnega dela zelo pazijo na to, da je kvaliteta posameznega izdelka res odlična, pa čeprav je treba marsikaj popravljati. Učenke svoje izdelke pred oddajo v konfekcijo tudi same pregledajo in vračajo v popravilo. S tem postanejo pri delu zelo natančne, saj velikokrat šele pri pregledovanju vidijo, kakšne so njihove napake.

Kljub veliki pazljivosti, ki jo posvečamo kvaliteti dela, pa nismo pozabili, da izobražujemo za industrijo, kjer čas izdelave ni prav nič manj važen kot kvaliteta, saj je ravno od izdelavnega časa odvisna cena posameznega artikla. Zato smo že takoj v začetku sezna-

nili naše gojenke z normami. Norme, ki smo jih postavili v šolski delavnici, so enako visoke kot tiste iz obrata konfekcije, čeprav so pogoji dela v šoli zaradi izrabljenosti strojev slabši. Mislim, da je razumljivo, da učenke te norme ne dosega, saj delajo vsak dan na drugem stroju in drug artikel. Naš namen ni, da jih stoprocentno usposobimo za delo na eni fazi, ampak da jih kar najbolj pripravimo na vsako delo v konfekciji. Zato tudi uvajamo v šolsko delavnico čimveč različnih artiklov. Norme, ki jih učenke dosega, obračunavamo in vpisujemo v posebne tabele, ki so v delavnici vsem vedno na vpogled, tako da učenke vsak dan sproti vidijo, koliko norme so dosegle. To normiranje je tudi za inštruktorje zelo važno pri ocenjevanju posameznih učenk, saj sta ravno doseganje norme in kvaliteta izdelkov najvažnejši merili pri ocenjevanju.

Šola je organizirana tako, da poteka pouk zelo redno in so učenke dnevno v šoli šest do osem ur. Poleg tega jim ostane še precej učenja doma. Torej so naša dekleta precej zaposlena, pa vendar najdejo časa tudi za izvenšolske dejavnosti. Razgibano je delo mladinske organizacije in šolske skupnosti. Vključila so se v razne sekcije mladinske organizacije, same pa so organizirale dramatski in recitatorski krožek, ki se za enkrat ukvarja predvsem s pripravljanjem proslav. Svoje delo bi želele še razširiti in vse kaže, da ga tudi bodo, saj je dobre volje in prizadevanja zelo veliko. O tem delu ne bi radi veliko pisali, saj mislim, da ga vsi naši delavci že poznajo.

Zdaj stojimo pred novim obdobjem naše šole, saj bomo v juniju sprejeli v uk nove učenke. Samo želimo si lahko, da bomo izbrali najboljša dekleta, ki se bodo že takoj v septembru vključila v delo mladinske orga-

nizacije. V tem letu smo si vsi nabrali precej izkušenj, zato upravičeno pričakujemo, da bo delo v prihodnjem šolskem letu potekalo še veliko bolj in da bodo boljši tudi rezultati našega dela.

Poleg redne šole bomo takoj septembra odprli tudi oddelek poklicne šole konfekcijske stroke za vse tiste delavke, ki imajo končano osemletko in bi si želele pridobiti kvalifikacijo industrijske šivilje trikotažnega perila. Pouk v šoli bo organiziran tako, da bo vsem

delavkam omogočen obisk predavanj pod najbolj ugodnimi pogoji. Tudi pouk tega oddelka bo trajal dve leti in učenke bodo dobile enaka spričevala kot redne učenke.

Že sedaj lahko ugotovimo, da je šola opravičila svoj obstoj, zato moramo v prihodnje posvečati še več pozornosti za njen nadaljnji napredek in razvoj, saj bo od pogojev dela v šoli odvisna kvaliteta znanja naših bodočih delavk.

Lidija Milošević

Dopusti naših delavcev

Približuje se sezona koriščenja dopustov in večje število delavcev je začelo spraševati, kdaj bo naš dom v Seči pri Portorožu odprt, kolikšne so njegove zmogljivosti, cena in podobno. Ker so te zadeve zanimive za vse naše delavce, smo se odločili, da jih objavimo v našem glasilu.

Med zimo in letošnjo pomladjo smo začeli preurejevati okolico našega doma. Vse smo poravnali in izdelali okoli doma lep park. Samo stavbo smo močno spremenili, tako da jo bo marsikdo od naših delavcev, ki je lani stanoval v njej, komaj prepoznal. Dozidali smo namreč novo jedilnico, nove sobe in nove sanitarije in sedaj lahko dom sprejme naenkrat 30 gostov. Pred domom je urejen parkirni prostor, tako da bodo na svoj račun prišli tudi motorizirani turisti.

Kot smo omenili, se sezona dopustov naglo približuje, zato bomo dom odprli 15. 6. 1967.

Gostinske usluge ob obali so letos nekoliko dražje od lanskoletnih, zato je naš obrat Družbene prehrane

pripravil kalkulacije, koliko naj bi naši delavci plačali dnevno penziona in koliko bi podjetje dotiralo poleg. Za UO pripravljamo predlog, da bi naši delavci plačali dnevno penziona 1500 S din, otroci do 12 let starosti 750 S din. Zunanjim gostom se vse usluge povišajo za 70% od naše cene.

Obratom in delovnim enotam bomo določili število postelj, ki jih lahko zasedejo v določenem času, zato naj sveti enot natančno planirajo dopuste svojih delavcev, da ne bo prihajalo do nepotrebnega nezadovoljstva ali da bi zaradi tega bile postelje nezasedene, delavci pa ne bi mogli koristiti svojega dopusta.

Kakšen predlog bo sprejel UO in kako bo odločil glede cen v domu, bomo sporočili našim delavcem v prihodnji številki tega glasila.

Prijave za letovanje v domu lahko delavci oddajo tovarišici Rezki Šoštarč v obratu družbene prehrane v Metliki.

Janez Smrekar

O delu sindikalne podružnice

V mesecu aprilu je izvedena akcija za pomoč vietnamskemu ljudstvu s prostovoljnimi denarnimi prispevki. Kljub skromnim možnostim je akcija dokazala, da naš kolektiv z velikim razumevanjem sočustvuje z vietnamskim ljudstvom v njegovem boju za svoje osnovne pravice.

Da bi se naši člani sindikalne podružnice podrobneje seznanili tudi z delom drugih sindikalnih organizacij, smo ob prazniku 1. maja razdelili članom 43 komadov časopisa »Delavska enotnost«.

Prvi maj smo proslavili z akademijo v domu Partizana. Program akademije so uspešno izvedle mladinke našega kolektiva. Imeli smo tudi interno proslavo v počastitev 1. maja, na katero smo povabili predstavnike družbeno-političnih organizacij ter predstavnike uprave občinske skupščine Metlika. V zvezi z letošnjo proslavo 1. maja smo poskrbeli za svečane kostime (temna krila, bele bluze) v pričakovanju, da bo kulturna dejavnost našega kolektiva v tem letu še bolj zaživela.

Organizirali smo prihod potujoče trgovine »Varteks« iz Varaždina, ki je nudila našim delavcem konfekcijske izdelke pod ugodnejšimi pogoji. Pri tem so si člani sindikata nakupili te izdelke na šestkratno izplačilo v mesečnih obrokih.

V tednu rdečega križa so se člani našega kolektiva prijavili za krvodajalsko akcijo v precejšnjem številu. V poklicni šoli smo imeli predavanje »Higiena prehrane«. Predavala je medicinska sestra iz Tekstilnega šolskega centra v Kranju.

Iz našega kolektiva se bosta udeležila partizanskega pohoda dva mladince. Partizanski pohod bo 19., 20. in 21. maja na Čebinje nad Trebnjem, kjer je bil 1. kongres Komunistične partije Slovenije.

Obiskali so nas člani kolektiva »Pletenina« iz Ljubljane, pretežno mladina. Ogledali so si naš obrat in znamenitosti Metlike. Po tem ogledu smo organizirali srečanje v šahu in streljanju. Šah smo igrali na petih ploščah in smo na štirih zmagali. V streljanju je nastopalo pet tekmovalcev. Ekipa »Beti« je tudi v tej disciplini zmagala z rezultatom 217 krogov, »Pletenina« pa 164 krogov.

Rezultati nam kažejo, da je v našem kolektivu nekaj zelo dobrih športnikov.

Referent za športno aktivnost, tov. Bogdanovič Gabriel, organizira za dan mladosti tekmovanje med obrati naše podružnice v raznih disciplinah. Bilo bi lepo, da se v večjem številu odzovete tekmovanju.

Ružica Škof

Delo organov upravljanja

Od izdaje prejšnje številke našega glasila je bilo delo organov upravljanja podjetja osredotočeno predvsem na razpravo periodičnega obračuna za prvo tromesečje tega leta. Pri tem smo ugotovili, da smo pri dovršeni proizvodnji glede na planiran obseg dosegli realizacijo 1.277.123.500 S din ali 18%, medtem ko smo fakturirano realizacijo dosegli s 26% glede na plan.

— Delavski svet je v celoti sprejel poročilo o poslovanju za prvo tromesečje s tem, da se je sprejelo nekatere ukrepe za izboljšanje poslovanja posameznih služb in obratov. Ti ukrepi se nanašajo zlasti na poslovanje nabavne in prodajne službe, priprave dela in proizvodnih obratov.

— Na predlog DSDE skupnih služb se je ponovno ovrednotilo delovno mesto obratovnega knjigovodje in namesto 650 N din začetne osnove je določeno 700 N din obračunske osnove.

— Odprli smo novo delovno mesto v računovodskem sektorju — likvidator računov in določili obračunsko osnovo 700 N din.

— Za delovno mesto pomočnika vzdrževalne skupine smo določili obračunsko postavko 800 N din mesečno.

— Predavatelji izobraževalnega centra so imeli doslej ne glede na to, ali predavajo v rednem delovnem času ali izven njega, za vsako uro predavanja določen honorar. Sklenili smo, da se predavateljem tako določen honorar zniža za 30%, če predavajo v rednem delovnem času. Za predavatelje, s katerimi imamo podpisane pogodbe, pa se to prične uporabljati po preteku veljavnosti pogodbe, to je s 30. 6. 1967.

— Sodelavcem, ki so pisali skripta za tečaje za pridobitev interne kvalifikacije, a sedaj več ne predavajo, njihova skripta pa se uporabljajo kot učila v naslednjih tečajih, imajo pravico do avtorskega honorarja, ki znaša 650 S din od tipkane strani.

— Na predlog DSDE pletilnice je bil sprejet sklep, da se odpre delovno mesto: mojster pri raschel strojih za zavese in je ovrednoteno s 768 N din.

— V naši poklicni šoli je grupa deklet, ki nastopajo na raznih proslavah in drugih prireditvah, pa smo jih zato enotno oblekli v breme podjetja.

— Praksa nam narekuje spremembo sistema nagrajevanja delavcev za kvaliteto proizvodov, zato je bila imenovana komisija, ki jo sestavljajo: Jože Rajk, Jure Matekovič, Karel Vardijan, Stane Mrvar, Srečko Egger in Alojz Stopar. Spremembe se bodo nanašale zlasti na nagrajevanje režijskih delavcev in na vpliv delavcev, ki delajo po učinku, da s kvalitetnejšim delom dosegajo višje osebne dohodke in večjo proizvodnjo. Komisija bo svoj predlog izdelala do 5. 6. 1967.

— Glede na posebno vlogo kontrolne službe v podjetju je delavski svet sprejel sklep, da se izloči iz tehničnega sektorja in podredi neposredno direktorju podjetja.

— Za mesec april se je raschel pletilnici priznalo 1789 zastojskih ur, obratu konfekcije v Metliki se je priznalo 952 ur zastoja in obratu Mirna peč 432 zastojskih ur.

— Ob počitniškem domu v Seči pri Portorožu smo dokupili zemljišče, ki smo ga preuredili v vrt in park, delno pa zazidali, in za to plačali 1,5 milijona S din.

— Nadomestilo za ukinjeni K-15 bo DS obravnaval v drugi polovici leta.

— Sprejeli smo nekatere spremembe plačilnih pogojev in sicer tako, da ima kupec, ki plača kupljeno blago v roku do 10 dni 4% kasa konta, do 20 dni 2%, neto plačilo pa se podaljša za 20 dni.

— Za opravljanje izvitov za interno kvalifikacijo v okviru izobraževalnega centra našega podjetja je bila imenovana izpitna komisija, ki jo sestavljajo: vodja izobraževalnega centra kot predsednik, kot člani pa vodja proizvodnje ali vodja splošnega sektorja in predavatelj posameznega predmeta kot izpraševalec.

Janez Smrekar

Predstavljamo vam

Ali ga poznate? To je tovariš, ki dela v barvarni, kot predelavec. Skrbi, da je blago, ki pride v barvarno, lepo in natančno pobarvano, ker modna niansa barve odloča gibanje prodaje na tržišču.

Zato mora biti pri svojem delu zelo natančen.

Povemo naj vam tudi to, da je že več kot 12 let v podjetju in je priljubljen pri ljudeh.

Pri njegovem nadaljnjem delu mu želimo še mnogo delovnih uspehov!

Naša kronika

V času od 16. aprila do 15. maja 1967 so se v podjetju zaposlili.

V Metliki:

Sandor Ana, Ratkovič Ivan, Raič Zora, Rogelj Vida, Grubač Mara in Vukčević Ljubica.

S podjetjem pa so v tem času prekinili delovno razmerje:

V Metliki:

Plut Karel, Matjašič Terezija, Rovanšek Anica, Gašpert Jožefa, Cerjanc Ana in Starešinčič Josip.

V Mirni peči:

Rapuš Draga.

Iz obrata Metlika v obrat Črnomelj je bila premeščena Lidija Smrekar.

V Dobovi v omenjenem času ni bilo sprememb.

Stanje na dan 15. maja 1967 je bilo 1079 delavcev in sicer 815 žensk, 205 moških ter 59 vajencev. Od tega odpade na obrat

Metlika	684 delavcev
Črnomelj	182 delavcev
Dobova	127 delavcev
Mirna peč	86 delavcev

Za razvedrilo

Rezultati žrebanja nagradne križanke »Prvi maj«.

Prejeli smo 49 križank, od tega 21 pravih rešitev, 28 nepravilnih. Dne 13. 5. 1967 so pravilne rešitve žrebali:

Weis Nada, Mehak Rudi in Janžekovič Olga, vsi iz oddelka konfekcije, v prisotnosti uredniškega odbora. Nagrade so dobili:

po 1000 S din

SIMEC Stane, Črnomelj
GRABRIJAN Romana, Črnomelj
CURK Dragica, Črnomelj
HORVAT Marija, Metlika
DUPOR Marija, Metlika

po 2000 S din

SLADIČ Mirko, Črnomelj
ZUGELJ Slavo, Metlika

po 3000 S din

HUTAR Zvone, Črnomelj

po 5000 S din

VRANIČAR Štefka, Metlika

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE »PRVI MAJ«

Vodoravno:

1. rak, 3. rana, 6. kadi, 9. čaša, 10. mati, 11. slon, 14. er, 15. mera, 16. rano, 17. je, 18. Srem, 19. Loka, 20. riva, 21. rak, 22. polom, 26. plav, 27. u, 28. seja, 29. sama, 30. timi, 31. opel, 32. Tom, 33. up, 34. tip, 35. moja, 36. soba, 37. šop, 39. un, 40. sto, 41. on, 42. lira, 43. lopa, 45. Tj, 46. lo, 47. spor, 48. Ela, 49. FBI, 50. pot, 51. Amor, 53. ko, 56. sito, 57. stol, 59. pe, 61. ar, 62. pa, 63. jako, 64. ter, 65. pi, 66. lev, 67. baka, 68. Igor, 71. era, 73. lisa, 74. Nino, 75. krok, 76. KU, 77. mo, 78. Ana, 80. pola, 81. Ita, 82. plin, 83. sin, 84. toro, 86. upi, 88. ki, 89. glas, 90. Zala, 92. žena, 94. la, 95. mi, 96. dren, 97. pena, 98. Mali, 99. mama, 101. gora, 102. kras, 103. ali, 104. f, 105. obe, 106. boki, 107. Zora, 108. hram, 110. da, 111. leki, 112. žila, 113. sla, 114. mati, 116. stan, 119. Lola, 120. nema, 121. plot, 122. vime, 123. stil, 125. Alko, 126. kapa, 127. obad, 128. teta, 129. stol, 130. PS.

NAGRADNA KRIŽANKA »RIKO«

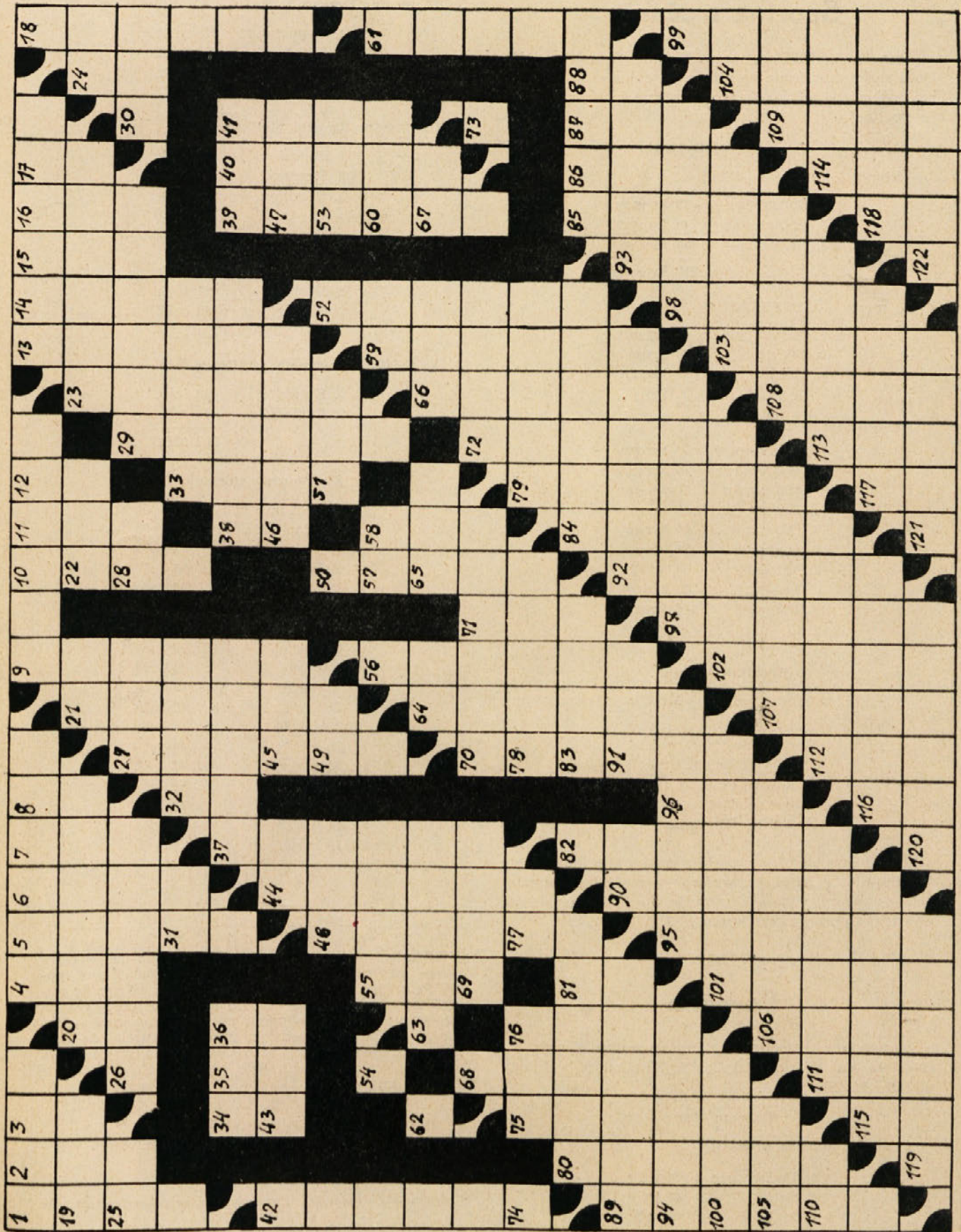
Vodoravno:

1. tema, 4. del pletilnega stroja, 9. naš izdelek, 13. posest, področje, 19. ime prve slovenske filmske igralk, 20. mesto v Italiji, 21. kratica za primer, 22. veznik, 23. nastavljeni pasti, 24. števniki, 25. NV, 26. parki, 27. ploščinske mere, 28. kratica za »vse v redu«, 29. zaprti prostor, 30. oče, 31. medmet, 32. domišljavec, gizdalin, 33. kradi!, 34. močna alkoholna pijača, 37. ime grške črke σ , 38. dotacije, 39. termin, 43. žensko ime, 44. alumini, 45. OER, 46. modri, 47. tuje moško ime, 48. grška črka, 49. konec polotoka, 51. hvalnica, 53. nadstropje (srbh.), 54. tona, 55. načrt, 57. nikalnica, 59. avtomobilski znak za Reko, 60. ime filmske igralk (Gardner), 62. znak za žveplo, 63. vzemi v roke!, 64. molibden, 65. glej 19. vodoravno!, 66. vprašalnica, 67. pritrdilnica, 69. pokveka, 70. vekati, 72. huda nezavest, omedlevica, 73. dušik, 74. zadnja črka abecede, 75. močan eksploziv, 77. kositer, 78. naočniki, 79. sprejemna soba, 80. imela otroka, 83. osvežilna alkoholna pijača, 84. dol, 85. kraljevski znak, 89. oblika živalske noge, 90. italijanska reka (orig.), 91. ali (srbh.), 92. lesene kadi, 93. vrsta jedi, 94. prijatelj (špansko), 95. majhna riba, 97. nižati se, 98. pogumno, 100. ne veliko, 101. vrsta mila, 102. pazniki, 103. nesnaga, 104. predlog, 105. števniki (srednji spol), 106. pokazatelji, 107. vrsta vzorca, 108. reka v Franciji, 109. vprašalnica, 110. litij, 111. vrsta vzorca, 112. italijanska plemiška družina, 113. strel v pozdrav, 114. žensko ime, 115. majhna cerkva, 116. nazori, 117. pomlad, 118. dokument v konfekciji, 119. komična opera, 120. navada, 121. otok v Sredozemskem morju, 122. ena od elektrod.

Navpično:

1. nova moda, 2. radio televizija, 3. enaka samoglasnika, 4. otok v Jadranskem morju, 5. poleti, 6. moško ime, 7. INI, 8. japonska igra, 9. priimek, 10. koralni otok, 11. vrednostni papir, 12. znak za Kranj, 13. naši, svojci, 14. zavitki, 15. mirovanje, 16. grška črka, 17. nikalnica, 18. tropski sadež, 20. dalmatinski vzklik, 21. gibanje vozil po ulicah, 23. barabi, roparja, 24. in (lat.), 27. trikotna tovarna v Ljubljani, 29. kosi, 32. italijanska pritrdilnica, 33. vrsta tekstilnega tiska, 34. egipčanski bog sonca, 35. Združeni narodi (orig.), 36. glej 20 navpično!, 37. vrsta ribe, 38. poštni predal, 39. šahovski izraz, 40. trava druge košnje, 41. višinska točka, 42. najboljše vlakno za izdelavo perila, 44. kozaški poglavar, 48. geometrijski lik, 50. ime filmske igralk (Ekberg), 52. glavno mesto sosednje države, 55. PRS, 56. deli obleke, 58. hoditi, 59. najbolj popularna popevka po prvi svetovni vojni, 61. sredstvo za barvanje, 64. sredstva za namakanje tkanin, 66. častiti boga, 68. kopirni papir, 70. oblačilni predmet, 71. klic, 72. motiti vodo, 75. sredstvo za raztapljanje, 76. naš predsednik, 79. ime našega izdelka, 80. literarna dela, 81. italijanski spolnik, 82. samica domače živali, 84. pridati, 85. poljedelca, 86. plug, 87. organ vida, 88. predlog, 89. tropska žival, 90. gusarja, 92. pomanjševalnica za kavo, 93. del pohištva, 95. ostri del noža, 96. poseduje, 97. zenica, 98. sloves, 99. eden naših prvih naseljencev v Ameriki, 101. izdelovalec map, 102. lep, 103. ne zdrava, 104. ljudstvo, 106. snežna krogla, 107. sredstva za ogrevanje, 108. imetje, 109. nekaj, 111. otok v Jadranskem morju, 112. šahovski izraz, 113. glasnik, 114. zmaga pri šahu, 115. oziralni zaimek, 116. medmet, 117. pojdi (ital.), 118. natrij, 119. fluor, 121. tisoč z rimsko številko, 122. kalij.

Pravilne rešitve križanke pošljite do 10. 6. 1967 na uredniški odbor »Trikotazerja«, »Beti«, Metlika.

Športna srečanja

Dne 13. V. 1967 so nas prišli obiskat sodelavci iz ljubljanske trikotajne tovarne »Pletenina«. To priložnost smo izkoristili tudi za športno srečanje in sicer v šahu in streljanju.

Rezultati v streljanju

Ekipno: I. mesto — »BETI«

1. Bogdanovič	75 krogov
2. Podrebarac	75 krogov
3. Hauptman	67 krogov
	<hr/>
	217 krogov

II. mesto — »PLETENINA«

1. Garvanovič	60 krogov
2. Djokič	56 krogov
3. Mekinc	48 krogov
	<hr/>
	164 krogov

Posamezno:

1. Bogdanovič	75 krogov
2. Podrebarac	75 krogov
3. Hauptman	67 krogov
4. Horvat	66 krogov
5. Garvanovič	60 krogov
6. Djokovič	56 krogov
7. Milošević	48 krogov
8. Mekinc	48 krogov
9. Volavšek	44 krogov
10. Gosarič	18 krogov

Rezultati v šahu

Zmagala je ekipa »BETI« Metlika z rezultatom 4 : 1. Igrali so:

Gerbec : Josič	1 : 0
Flajnik : Florjančič	1 : 0
Predovič : Peterka	1 : 0
Dupor : Kuček	0 : 1
Ratkovič : Ulaga	1 : 0

Istega dne ob 17. uri je bilo na igrišču Pungert v Metliki tudi prijateljsko srečanje v malem nogometu med ekipo proizvodnih obratov in upravo. Zmagali so proizvodni obrati z rezultatom 4 : 2.

Poročilo

O tekmovanju v streljanju z zračno puško dne 10. 5. 1967, ki ga je organizirala Sindikalna podružnica »BETI« Metlika.

Plasman ekip:

I. mesto: Krožna pletilnica

1. Podrebarac	76 točk
2. Šot	48 točk
3. Malešič	48 točk
	<hr/>
	172 točk

II. mesto: Uprava

1. Bogdanovič	75 točk
2. Milošević	53 točk
3. Matekovič	42 točk
	<hr/>
	170 točk

III. mesto: Raschel pletilnica

1. Horvat	72 točk
2. Krznarič	46 točk
3. Vardijan	42 točk
	<hr/>
	160 točk

IV. mesto: Konfekcija

1. Železnjak	55 točk
2. Resjan	51 točk
3. Stopar	49 točk
	<hr/>
	155 točk

V. mesto: Snutkovna pletilnica

1. Konda	53 točk
2. Pavlovič	49 točk
	<hr/>
	102 točk

Plasman posameznikov:

1. Podrebarac	76 točk
2. Bogdanovič	75 točk
3. Horvat	72 točk
4. Železnjak	55 točk
5. Milošević	53 točk
6. Konda	53 točk
7. Resjan	51 točk
8. Stopar	49 točk
9. Pavlovič	49 točk
10. Malešič	48 točk
11. Šot	48 točk
12. Krznarič	46 točk
13. Ratkovič	45 točk
14. Matekovič	42 točk
15. Vardijan	42 točk
16. Vraničar	39 točk
17. Bajuk Marija	30 točk
18. Drkušič Marta	27 točk

Bogdanovič Gabrijel

Nekateri po tistem pravijo, da je treba naš »Trikotažer« preimenovati v »Kritikožer«, ker jim s pomočjo kritike živce žre. Jaz pa pravim, naj se še naprej imenuje »Trikotažer«. Če pa je res potrebno, da kdo komu živce žre, odprimo novo delovno mesto »živcer«, saj nam je dosedanja praksa pokazala, da najprej odpremo delovno mesto, nato nastavimo človeka na to delovno mesto in šele potem ugotovimo, da ta človek nima dela.

Moj odgovor na kritiko »Trikotažerja«:

Okusi so različni, je rekel hudič in se vsedel v koprive.

Ureja in izdaja uredniški odbor Belokranjske trikotajne industrije »BETI« — METLIKA

Tiska ČP »Delo«, Blaznikova tiskarna v Ljubljani. Tiskano kot rokopis za notranjo uporabo podjetja.